

Vlaams
Parlement

ingediend op **1675** (2017-2018) – Nr. 1
31 juli 2018 (2017-2018)

Ontwerp van decreet

houdende de gevolgen
van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten
op het vlak van sectorregelgeving inzake omgeving

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 16 maart 2018	11
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.....	17
Advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed	21
Advies van de Raad van State	25
Ontwerp van decreet.....	33

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Op 19 augustus 2016 werd het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit decreet bevat gedetailleerde bepalingen over de procedure om tot een vrijwillige samenvoeging van gemeenten te kunnen overgaan. Verder bevat het decreet de toepasselijke principes, de voorwaarden en de gevolgen die gepaard gaan met een vrijwillige samenvoeging van gemeenten.

Zo bepaalt artikel 7 van het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 dat de gemeenteraden met een gemotiveerde principiële beslissing hun gezamenlijke intentie tot samenvoeging kenbaar maken aan de Vlaamse Regering. De voormelde beslissing bevat ook de beoogde datum van samenvoeging.

Daarnaast bepalen artikel 5, 6 en 10 van het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 en artikel 218, §3, eerste lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 het volgende:

- de naam van de samen te voegen gemeenten, waarbij de oorspronkelijke gemeenten worden opgeheven;
- de naam van de nieuwe gemeente die wordt ingesteld;
- de samenvoegingsdatum;
- de aanduiding van de grenzen van de nieuwe gemeente;
- de termijn binnen dewelke de kiezers uit de samengevoegde gemeenten worden bijeengeroepen.

Vanaf 1 januari 2019 is het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 ingekanteld in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Op diezelfde datum wordt het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 opgeheven.

Binnen diverse beleidsvelden van het beleidsdomein Omgeving bleek dat er nood was aan sectorspecifieke overgangsmaatregelen die een meer generiek karakter vertonen en die niet worden opgevangen door het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016, of deel 2, titel 8, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

Gelet op het generieke karakter van deze maatregelen wordt ervoor geopteerd om de verschillende betrokken samenvoegingsdecreten niet te wijzigen met telkenmale eenzelfde sectorspecifieke bepaling of om deze bepalingen op te nemen in de concrete samenvoegingsdecreten, maar om deze regeling in een apart decreet op te nemen, zodat deze ook voor volgende samenvoegingsbewegingen geldt.

Een vrijwillige samenvoeging van gemeenten kan gevolgen hebben voor verschillende aspecten binnen Omgeving, Leefmilieu, Ruimtelijke Ordening enzovoort. Om te voorkomen dat lopende procedures op het ogenblik van de samenvoeging vertraging zouden oplopen dan wel bijkomende kosten genoodzaakt zijn door dat betrokken gemeenten samengevoegd worden, tracht voorliggend ontwerp van decreet de gevolgen van een vrijwillige samenvoeging deels te beperken.

Zo wordt bij inspraakmomenten voorzien dat deze, als ze rechtsgeldig georganiseerd werden voor de datum van de samenvoeging, na de samenvoegingsdatum verder kunnen verlopen, zonder dat (bepaalde aspecten van) deze inspraakmomenten overgedaan moeten worden.

Als een bepaalde commissie/comité samengesteld is op basis van het inwonersaantal, dan wel als de zetel van een commissie/comité bepaald wordt op basis van het geografisch grootste gebied van een gemeente dat betrokken is, wordt een pragmatische oplossing voorzien zodat deze commissies/comités rechtsgeldig blijven bestaan en kunnen optreden.

In het kader van de omgevingsvergunning kan de situatie voorvallen dat een project in principe tot de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen behoort, maar waar toch de deputatie bevoegd is, doordat dit project gelegen is in twee (of meer) gemeenten. Men zou zich vragen kunnen stellen naar de bevoegdheid van de deputatie in het geval dat juist deze twee gemeenten vrijwillig zouden samengaan.

Daarnaast heeft een vrijwillige samenvoeging van gemeenten impact op het beheer van onbevaarbare waterlopen door de gemeenten.

De gemeentegrens is het punt waarop de waterlopen derde categorie die door de gemeenten beheerd worden, overgaan naar waterlopen tweede categorie die door de provincie beheerd worden. Bij een fusie verschuift de gemeentegrens, waardoor de trajecten van de waterlopen derde categorie langer kunnen worden.

Vele gemeenten hebben echter het beheer van hun onbevaarbare waterlopen overgedragen aan de provincie door de waterlopen derde categorie op hun grondgebied te laten rangschikken als waterlopen tweede categorie. Niet alle gemeenten kozen voor overdracht en soms droeg de gemeente slechts het beheer van een deel van de waterlopen over. Voor bepaalde gemeenten zal het verschuiven van de gemeentegrenzen een verzwaring van de beheerplicht met bijhorende onderhoudsplichten voor de gemeenten tot gevolg hebben. Voorliggend ontwerp van decreet tracht deze verzwaring te neutraliseren.

2. Advies strategische adviesraden en Raad van State

Bij briefadvies van 25 april 2018 liet de SARO (Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed) weten geen strategische bemerkingen bij het voorontwerp van decreet te hebben.

De Minaraad (Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen) liet op 5 april 2018 weten geen advies te zullen uitbrengen.

Op 26 juni 2018 bracht de Raad van State advies nr. 63.580/3 uit. Het ontwerp van decreet werd hieraan als volgt aangepast:

- de Raad merkte op dat de wet van 2 april 1971 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen werd opgeheven.
Deze verwijzing wordt geschrapt;
- de Raad merkte op dat met de verwijzing naar de Vlaamse Instrumentencodex van [...] het decreet betreffende het realisatiegericht instrumentarium bedoeld wordt, en dat deze verwijzing alleen kan worden behouden voor zover dat decreet is bekrachtigd en afgekondigd vooraleer het voorliggende ontwerp van decreet doorgang vindt.
Deze verwijzing wordt geschrapt vermits verwacht wordt dat dit ontwerp van decreet eerder bekrachtigd zal zijn dan het decreet betreffende het realisatiegericht instrumentarium. In dat laatste decreet zal dan ook een aanvulling van dit ontwerp van decreet voorzien worden;
- de Raad suggereert een taalkundige aanpassing van de inleidende zin van artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp van decreet.
Deze suggestie wordt gevolgd;

- de Raad merkte een inconsistentie op in artikel 7 van voorliggend ontwerp van decreet en een foutieve verwijzing in artikel 8.
Deze inconsistentie wordt weggewerkt en de correctie wordt doorgevoerd.

3. Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel bevat een aantal definities die doorheen de tekst van het ontwerp van decreet geregeld voorkomen. Het betreft hier een definitie voor:

- 1° decreet Lokaal Bestuur: dit is het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zijnde het decreet waarin het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 is opgenomen;
- 2° nieuwe gemeente: hiervoor wordt verwezen naar de definitie ervan in het decreet Lokaal Bestuur dat stelt dat de nieuwe gemeente de gemeente is die wordt opgericht bij het samenvoegingsdecreet. De definitie in artikel 343, 2°, van het decreet Lokaal Bestuur is gelijklopend aan de definitie, vermeld in artikel 5, 5°, van het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten;
- 3° samengevoegde gemeente: ook hiervoor wordt verwezen naar de definitie ervan in het decreet Lokaal Bestuur. Dit betreft de oorspronkelijke gemeente, vermeld in het samenvoegingsdecreet. Ook hier is de definitie gelijklopend aan deze opgenomen in artikel 5, 4°, van het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten.

Artikel 3

Artikel 3 somt de wetten en decreten op waarop huidig ontwerp van decreet van toepassing is. Deze wetten en decreten bevatten een groot aantal verplichtingen, waaronder verplichtingen om inspraakmomenten (een openbaar onderzoek, een raadpleging, een informatievergadering enzovoort) te organiseren, de verplichting een commissie samen te stellen of de zetel op een bepaalde plaats te hebben. De uitvoeringsbesluiten bevatten nadere regels rond deze verplichtingen.

Indien tijdens het uitvoeren van deze verplichtingen een vrijwillige samenvoeging van gemeenten plaatsvindt, zou men kunnen argumenteren dat deze verplichtingen niet langer uitgevoerd worden zoals bepaald in de betrokken wetten, decreten en uitvoeringsbesluiten. Een concreet voorbeeld: een openbaar onderzoek wordt aangekondigd in gemeente A, waarbij de terinzagelegging voorzien is op het gemeentehuis van gemeente A. Voor de terinzagelegging aanvangt, vormen gemeente A en gemeente B nieuwe gemeente C. Een inwoner van nieuwe gemeente C, vooreen inwoner van gemeente B, zou kunnen opwerpen dat de terinzagelegging plaats zou moeten vinden in (het gemeentehuis van) gemeente C. Dit zou impliceren dat het openbaar onderzoek opnieuw georganiseerd moet worden, met alle kosten en vertragingen vandien.

Voorliggend ontwerp van decreet laat de geldende verplichtingen vastgesteld bij wet/decreet dan wel uitvoeringsbesluit overeind, alleen de gevolgen van een tussenkomende vrijwillige samenvoeging worden geregeld. Er wordt niet afgeweken van de manier van aankondigingen, termijnen voor inspraak, mogelijkheid tot het formuleren van opmerkingen enzovoort. De geldende verplichtingen moeten aldus gerespecteerd worden.

Hoofdstuk 2. Gevolgen voor inspraakmomenten

Artikel 4

Artikel 3 regelt de gevolgen van inspraakmomenten voor lopende procedures, waaronder vergunningsprocedures en planningsprocessen, maar ook bijvoorbeeld processen tot opmaak van beleidsplannen, die georganiseerd worden in een van de samen te voegen gemeenten op het ogenblik dat de samenvoeging een feit wordt.

Het gaat om inspraakmomenten die georganiseerd worden bij of krachtens (het is te zeggen op basis van een uitvoeringsbesluit van) een van de wetten of decreten, vermeld in artikel 3. De inspraakprocedure moet georganiseerd worden overeenkomstig de regelgeving zoals deze van kracht was op de dag voorafgaand aan de samenvoegingsdatum. Gelet op de formulering 'bij of krachtens de decreten' strekt het toepassingsgebied van huidig ontwerp van decreet zich niet enkel uit tot de opgesomde decreten maar eveneens tot de uitvoeringsbesluiten ervan.

Er is overigens bewust voor geopteerd om geen definitie te voorzien voor de begrippen 'inspraakmoment' en 'procedure tot inspraak'. De in artikel 3 opgesomde wetten en decreten (en hierbijhorende uitvoeringsbesluiten) bevatten verschillende regelingen rond inspraak, waarbij de terminologie en procedure bijna steeds verschillend zijn, zeker wat betreft de nadere regels in de uitvoeringsbesluiten. Het oplijsten van de inspraakmomenten, of een verwijzing naar betrokken artikelen zou het risico inhouden van onvolledigheid, wat geïnterpreteerd zou kunnen worden als zouden de bepalingen van voorliggend ontwerp van decreet op deze inspraakmogelijkheid niet van toepassing zijn. Met andere woorden, de gevolgen die voorliggend ontwerp van decreet tracht te vermijden, zouden zich dan wel voordoen.

In het ontworpen artikel 3 worden voorwaarden mee opgenomen die vervuld moeten zijn opdat de inspraakprocedure als rechtsgeldig kan worden beschouwd.

Het is immers denkbaar dat de aankondiging van een inspraakmoment gebeurde in een van de samen te voegen gemeenten, maar dat het inspraakmoment zelf valt nadat de samenvoeging een feit is. Men zou kunnen argumenteren dat dit inspraakmoment niet zou kunnen plaatsvinden, gezien de aankondiging niet plaatsvond op het grondgebied van de nieuwe gemeente. Vandaar dat als voorwaarde bepaald wordt dat een rechtsgeldige aankondiging in een samen te voegen gemeente beschouwd wordt als rechtsgeldig gebeurd voor de nieuwe gemeente. Is de aankondiging echter behept met een onregelmatigheid, bijvoorbeeld de aankondigingstermijn is te kort of er werd een verkeerd formulier gebruikt, dan zal deze onregelmatigheid blijven kleven aan de aankondiging, ook bij verderzetting van het proces door de nieuwe gemeente.

Indien de mogelijkheid bestaat dat er opmerkingen of bezwaren geformuleerd worden, moet eveneens gekeken worden naar de communicatie rond deze mogelijkheid. Werd aangegeven dat bezwaren op een bepaald adres ingediend moeten worden, dan blijft dit adres voor de rechtszekerheid behouden. Als voorwaarde werd dus bepaald dat de inspraak gebeurt op de wijze zoals aangegeven in de aankondiging van het inspraakmoment.

Het moet ten slotte benadrukt worden dat het begrip 'inspraak' op ruime wijze moet worden geïnterpreteerd en dit ongeacht de gebruikte terminologie in de betrokken regelgeving. Vallen hieronder niet enkel alle vormen van openbare onderzoeken, raadplegingen en vormen van terinzagelegging maar ook vormen van informatievergaderingen, waarbij het betrokken publiek om inspraak verzocht wordt – op mondelinge dan wel schriftelijke wijze. Zo geldt deze regeling bovendien niet alleen voor inspraakmomenten uitgaande van de lokale overheid, maar ook voor inspraakmomenten die bijvoorbeeld de Vlaamse Regering of deputatie organiseert,

maar waarvoor een beroep gedaan wordt op de medewerking van de samen te voegen gemeente en, na de samenvoeging, de nieuwe gemeente.

Hoofdstuk 3. Gevolgen voor gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening

Artikel 5

Het aantal leden van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening is afhankelijk van het inwonersaantal van de gemeente. Dit aantal stijgt echter niet evenredig met het aantal inwoners. Door een vrijwillige samenvoeging van gemeenten kan het dus voorvallen dat het aantal leden het decretaal bepaald maximumaantal overschrijdt.

Om te vermijden dat er een situatie ontstaat waarin de nieuwe gemeente zonder rechtsgeldige adviesraad voor ruimtelijke ordening zou vallen, wordt voorzien dat de gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening van de samengevoegde gemeenten hun samenstelling blijven behouden en ook hun taken verder blijven uitoefenen, voor het grondgebied waarvoor ze zijn opgericht, totdat een nieuwe commissie wordt benoemd. Deze nieuwe benoeming volgt uit de te organiseren verkiezingen.

Hoofdstuk 4. Gevolgen voor de ruilverkavelingscomités en ruilcomités

Artikel 6

Bij zowel de ruilverkaveling uit kracht van de wet als de ruilverkaveling bij grote infrastructuurwerken wordt een ruil(verkavelings)comité opgericht waarvan de zetel wordt gevestigd in de gemeente waar het betrekkelijk grootste gedeelte van het blok is gelegen. Het is niet de bedoeling dat deze zetel wordt verplaatst naar een andere (fusie)gemeente.

Met het oog op de rechtszekerheid en de continuïteit worden de volgende regels bepaald:

- 1° als de zetel in een van de samengevoegde gemeenten lag, gaat de zetel over naar de nieuwe fusiegemeente;
- 2° als de zetel niet in een van de samengevoegde gemeenten lag, gaat de zetel nooit naar de nieuwe fusiegemeente, ook al wordt de nieuwe fusiegemeente de gemeente met het grootste blokdeel.

Hoofdstuk 5. Gevolgen voor de bevoegdheid voor beslissingen over omgevingsvergunningen

Artikel 7

Artikel 15, §5, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning bevat volgende bevoegdheidsverdeling: "Voor de kennisneming van en de beslissing over een vergunningsaanvraag voor een project of voor de verandering van een project, waarvoor overeenkomstig de paragrafen 1, 2 of 4 het college van burgemeester en schepenen bevoegd is, is evenwel de deputatie bevoegd als het project of het project na verandering gelegen is op het grondgebied van twee of meer gemeenten."

Een project waarvoor in principe het college van burgemeester en schepenen bevoegd is maar dat gelegen is op twee samen te voegen gemeenten, zal, voor de datum van samenvoeging dan ook ingediend moeten worden bij de deputatie. Het kan echter dat de samenvoeging in werking treedt vooraleer de beslissing genomen is. In dat geval zou men kunnen oordelen dat de beslissingsbevoegdheid niet bij de deputatie ligt, maar bij de nieuwe gemeente (gezien het slechts één gemeente

meer is). Om alle bevoegdheidsdiscussies uit te sluiten, wordt voorzien dat de bevoegde overheid bepaald wordt op het tijdstip dat de aanvraag ingediend wordt. Is op dat moment de deputatie bevoegd, zal deze de aanvraag, het verzoek of de melding verder behandelen en hierover uitspraak doen.

Voorliggend artikel spreekt over “een aanvraag, een verzoek, een melding of een ambtshalve initiatief” als vermeld in het decreet van 25 april 2014. De term ‘aanvraag’ slaat niet alleen op de (meest gekende) vergunningsaanvraag, maar ook op aanvragen tot hernieuwing van de vergunning of regularisatieaanvragen. Verzoeken in het kader van het decreet van 25 april 2014 betreffen onder andere verzoeken tot bijstelling van in de omgevingsvergunning opgelegde milieuvoorwaarden, tot bijstelling van het voorwerp of de duur van de omgevingsvergunning wat betreft de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit of tot bijstelling van de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. Meldingen slaan op de meldingen inzake meldingsplichtige stedenbouwkundige handelingen of de meldingsplichtige exploitatie van ingedeelde inrichtingen of activiteiten maar ook de melding van de overdracht van een vergunningsplichtige exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit.

Hoofdstuk 6. Wijziging van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen

Artikel 8

Het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 (en dus ook diens ‘opvolger’, het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur), heeft een impact op het beheer van onbevaarbare waterlopen door de gemeenten.

De gemeentegrens is volgens artikel 2, tweede lid, 3, van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen het punt waarop de waterlopen van de derde categorie die door de gemeenten beheerd worden, overgaan naar de tweede categorie waterlopen die door de provincie beheerd worden. Bij een fusie van gemeenten verschuift de gemeentegrens, waardoor de trajecten van de waterlopen van de derde categorie langer kunnen worden.

Vele gemeenten droegen in het kader van de zogenaamde interne staatshervorming het beheer van hun onbevaarbare waterlopen over aan de provincie door de waterlopen derde categorie op hun grondgebied te laten rangschikken als waterlopen tweede categorie. Deze aanpassingen werden mogelijk via het decreet van 28 februari 2014 dat de wet Onbevaarbare Waterlopen aanpaste. Niet alle gemeenten kozen voor overdracht en soms droeg de gemeente slechts het beheer van een deel van de waterlopen over. Voor bepaalde gemeenten zal het verschuiven van de gemeentegrenzen dus wel degelijk een verzwarende van de beheerplicht met bijhorende onderhoudsplichten voor de gemeenten tot gevolg hebben.

Net zoals bij de eerste fusies van gemeenten in de jaren zeventig van de vorige eeuw is dergelijke verschuiving ook nu niet gewenst. Vandaar dat artikel 2bis van de wet aangepast wordt. Dat artikel is ingevoegd door de wet van 23 februari 1977 en neutraliseert de gevolgen van het verschuiven van gemeentegrenzen door de fusies uit de jaren zeventig van vorige eeuw. De voorgestelde aanpassing neutraliseert de gevolgen van de huidige fusiegolf op het waterbeheer.

De verschuiving van de gemeentegrenzen gebeurt op het moment dat een zogenaamd samenvoegingsdecreet van kracht wordt. Vandaar dat het van kracht worden van dergelijk decreet het moment is waarop de gevolgen van de verschuiving geneutraliseerd moeten worden.

Om redenen van wetgevingstechniek wordt het bestaande artikel 2bis volledig vervangen.

Hoofdstuk 7. Slotbepaling

Artikel 9

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het decreet. Aangezien de eerste vrijwillige samenvoeging maar plaatsvindt op 1 januari 2019, zullen de gevolgen zich maar pas vanaf die datum kunnen voordoen. Hierdoor is het wetgevingstechnisch mogelijk en verplicht te verwijzen naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, waarin de vrijwillige samenvoeging van gemeenten geregeld wordt.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

VOORONTWERP VAN DECREET
van 16 maart 2018

Voorontwerp van decreet houdende de gevolgen van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten op het vlak van sectorregelgeving inzake omgeving

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° decreet lokaal bestuur: het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- 2° nieuwe gemeente: een gemeente als vermeld in artikel 343, 2°, van het decreet lokaal bestuur;
- 3° samengevoegde gemeente: een gemeente als vermeld in artikel 343, 4°, van het decreet lokaal bestuur.

Art. 3. De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op de hiernavolgende wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten ervan en de daarin opgelegde verplichtingen:

- 1° het Boswetboek van 19 december 1854;
- 2° de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging;
- 3° de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen;
- 4° de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet;
- 5° de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging;
- 6° de wet van 2 april 1971 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen;
- 7° de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud;
- 8° de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder;

- 9° de wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken;
- 10° de wet van 10 januari 1977 houdende regeling van de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en het pompen van grondwater;
- 11° de wet van 28 juli 1981 houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, en van de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973, alsmede van de Wijziging van de Overeenkomst, aangenomen te Bonn op 22 juni 1979;
- 12° het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer;
- 13° de wet van 12 juli 1985 betreffende de bescherming van de mens en van het leefmilieu tegen de schadelijke effecten en de hinder van niet-ioniserende stralingen, infrasonen en ultrasonen;
- 14° het Bosdecreet van 13 juni 1990;
- 15° het Jachtdecreet van 24 juli 1991;
- 16° het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;
- 17° het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- 18° het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlaktedelfstoffen;
- 19° het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid;
- 20° het Bodemdecreet van 27 oktober 2006;
- 21° het Mestdecreet van 22 december 2006;
- 22° het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond;
- 23° de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- 24° het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;
- 25° het decreet van 8 februari 2013 houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest;
- 26° het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- 27° het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014;
- 28° het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning;
- 29° het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten;
- 30° de Vlaamse Instrumentencodex van xxx.

Hoofdstuk 2. Gevolgen voor inspraakmomenten

Art. 4. Als een van de samengevoegde gemeenten een procedure tot inspraak organiseert of mee organiseert bij of krachtens een van de wetten of decreten, vermeld in artikel 3, dan volgt de procedure tot inspraak de bepalingen van de wet of het decreet en bijhorende uitvoeringsbesluiten in kwestie zoals die van kracht waren op de dag voor de samenvoegingsdatum, met dien verstande dat:

- 1° een rechtsgeldige aankondiging in een van de samengevoegde gemeenten beschouwd wordt als rechtsgeldig gebeurd voor de nieuwe gemeente;
- 2° de eventuele terinzagelegging plaatsvindt op de plaats die aangegeven is in de aankondiging van het inspraakmoment;
- 3° de inspraak gebeurt op de wijze zoals aangegeven in de aankondiging van het inspraakmoment;
- 4° als een van de samengevoegde gemeenten de overheid is die bevoegd is om te beslissen in de procedure waarin de inspraak is georganiseerd, de nieuwe gemeente die bevoegdheid verkrijgt.

In dit artikel wordt verstaan onder samenvoegingsdatum, de datum vermeld in artikel 343, 8° van het decreet lokaal bestuur.

Hoofdstuk 3. Gevolgen voor gemeentelijke commissies ruimtelijke ordening

Art. 5. De gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening van de samengevoegde gemeenten behouden in de nieuwe gemeente hun samenstelling en werking, en oefenen hun taken uit voor het grondgebied waarvoor ze zijn opgericht tot een nieuwe commissie wordt benoemd voor de nieuwe gemeente.

Hoofdstuk 4. Gevolgen voor ruilverkavelingscomités en ruilcomités

Art. 6. Voor een ruilverkavelingscomité als vermeld in artikel 66 van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet en een ruilcomité als vermeld in artikel 5 van de wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken, geldt dat:

1° de zetel van het comité overgaat naar de nieuwe gemeente als de zetel gevestigd was in een van de samengevoegde gemeenten;

2° de zetel van het comité niet wordt verplaatst naar een nieuwe gemeente als de zetel niet gevestigd was in een van de samengevoegde gemeenten.

Hoofdstuk 5. Gevolgen voor de bevoegdheid voor beslissingen over omgevingsvergunningen

Art. 7. Als een aanvraag, een verzoek of een melding, als vermeld in het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, betrekking heeft op twee of meer gemeenten binnen eenzelfde provincie, blijft de overheid bevoegd die bevoegd was op het ogenblik dat de aanvraag, het verzoek of de melding werd ingediend dan wel op het ogenblik van het ambtshalve initiatief werd geïnitieerd, ook als de twee gemeenten tijdens de procedure samengevoegd worden, conform de bepalingen van deel 2, titel 8, van het decreet lokaal bestuur.

Hoofdstuk 6. Wijziging van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen

Art. 8. Artikel 2bis van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, ingevoegd bij de wet van 23 februari 1977, wordt vervangen door wat volgt: "Met behoud van de toepassing van artikel 4 wordt de klassering behouden van de waterlopen die in de tweede categorie gerangschikt waren op het ogenblik van de inwerkingtreding van de volgende wet en het volgende decreet, en dat ongeacht de wijzigingen die in de gemeentegrenzen worden aangebracht door die wet of dat decreet: 1° de wet van 30 december 1975 houdende: 1° bekrachtiging van koninklijke besluiten genomen in uitvoering van de wet van 23 juli 1971 betreffende de samenvoeging van gemeenten en wijziging van hun grenzen; 2° afschaffing van de randfederaties opgericht door de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en federaties van gemeenten; 2° een samenvoegingsdecreet zoals vermeld in artikel 348 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur."

Hoofdstuk 7. Slotbepaling

Art. 9. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2019.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

MINARAAD

milieu & natuur

Minaraad
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 bus 15
1070 Brussel
T 02 558 01 30
F 02 558 01 31
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams Minister van Omgeving
Natuur en Landbouw
Koning Albert II-Laan 20 bus 1
1000 Brussel

uw bericht van
21 maart 2018
Datum
5 april 2018

uw kenmerk
K37/20180321-27153
Vragen naar / e-mail
Jan.verheeke@minaraad.be

ons kenmerk
02/M6/2018/
Telefoon
02 558 01 36

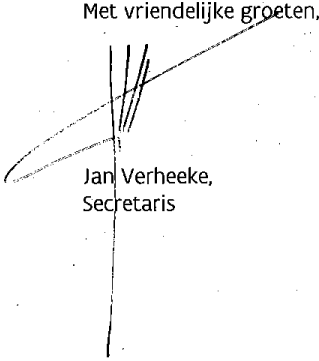
bijlagen

Betreft: voorontwerp van decreet houdende de gevolgen van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten op het vlak van sectorregelgeving inzake omgeving

Mevrouw de minister,

Op 22 maart 2018 ontving de Minaraad uw in rand vermelde adviesvraag. De Raad besliste evenwel om niet in te gaan op deze adviesvraag en dus geen advies uit te brengen.

Met vriendelijke groeten,

Jan Verheeke,
Secretaris

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
RUIMTELIJKE ORDENING – ONROEREND GOED

Aan mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw

Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 BRUSSEL

uw kenmerk
K37/2018030323-27154

vragen naar / e-mail
bea.kayaerts@vlaanderen.be

ons kenmerk
L1/2018-14

telefoonnummer
02-553 64 61

bijlagen

-

datum
25 april 2018

Betreft : Advies over het voorontwerp fusiedecreet omgeving

Mevrouw de minister,

SARO ontving op 21 maart 2018 uw adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende de gevolgen van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten op het vlak van sectorregelgeving inzake omgeving.

De raad heeft geen strategische bemerkingen bij het voorontwerp van decreet.

Met vriendelijke groeten,

Filiep Loosveldt
voorzitter SARO

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 63.580/3
van 26 juni 2018

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest
‘houdende de gevolgen van een vrijwillige samenvoeging van
gemeenten op het vlak van sectorregelgeving inzake omgeving’

Op 25 mei 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘houdende de gevolgen van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten op het vlak van sectorregelgeving inzake omgeving’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 19 juni 2018. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pierrot T’KINDT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 juni 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest strekt ertoe de gevolgen te regelen van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten op bepaalde aspecten van de regelgeving in de sector van het omgevingsrecht.

Na de vermelding van enkele definities (artikel 2 van het voorontwerp) worden de bepalingen van het aan te nemen decreet van toepassing verklaard op dertig erin opgesomde “wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten ervan en de daarin opgelegde verplichtingen” (artikel 3).

Vervolgens worden de gevolgen van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten bepaald voor het verloop van inspraakmomenten (artikel 4), voor de samenstelling, de werking en de territoriale bevoegdheid van de gemeentelijke commissies ruimtelijke ordening (artikel 5), voor de vestiging van de zetel van ruilverkavelingscomités en van ruilcomités (artikel 6), en voor de bevoegdheid voor beslissingen over omgevingsvergunningen (artikel 7). Ten slotte wordt artikel 2*bis* van de wet van 28 december 1967 ‘betreffende de onbevaarbare waterlopen’ vervangen, teneinde de klassering van waterlopen die in de tweede categorie gerangschikt waren, te behouden in geval van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten (artikel 8).

Het aan te nemen decreet treedt in werking op 1 januari 2019 (artikel 9).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

3.1. De wet van 2 april 1971 ‘betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen’, waarnaar wordt verwezen in artikel 3, 6°, van het ontwerp, is opgeheven bij artikel 81, 4°, van het decreet van 28 juni 2013 ‘betreffende het landbouw- en visserijbeleid’.

Bijgevolg moet punt 6 van artikel 3 van het voorontwerp worden weggelaten.

3.2. In artikel 3, 30°, van het ontwerp wordt verwezen naar “de Vlaamse Instrumentencodex van xxx”. Blijkbaar wordt hiermee het decreet ‘betreffende het

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

realisatiegericht instrumentarium' bedoeld, waarvan de Vlaamse Regering op 12 januari 2018 een voorontwerp heeft goedgekeurd.²

Die verwijzing kan enkel worden behouden voor zover dat decreet is bekrachtigd en afgekondigd vooraleer het voorliggende ontwerp doorgang vindt.³ Als dat niet het geval zou zijn, dan zal een dergelijke verwijzing slechts achteraf aan artikel 3 van het aan te nemen decreet kunnen worden toegevoegd.

Artikel 4

4. In de inleidende zin van artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp schrijve men “dan verloopt die procedure overeenkomstig de bepalingen van de wet of het decreet en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten in kwestie” (niet: “dan volgt de procedure tot inspraak de bepalingen van de wet of het decreet en bijhorende uitvoeringsbesluiten in kwestie”).⁴

Artikel 7

5. Aan het begin van artikel 7 van het voorontwerp wordt enkel melding gemaakt van “een aanvraag, een verzoek of een melding” als vermeld in het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende de omgevingsvergunning’, terwijl verderop in die bepaling daarnaast ook nog “het ambtshalve initiatief” wordt vermeld.

Daarover om verduidelijking gevraagd, heeft de gemachtigde geantwoord dat het de bedoeling is dat artikel 7 ook zal kunnen worden toegepast in geval van ambtshalve initiatief en dat het niet vermelden ervan bij de aanvang van het artikel een vergetelheid is.

Om dit te verhelpen, zou artikel 7 van het voorontwerp als volgt kunnen luiden:

“Als een aanvraag, een verzoek, een melding of een ambtshalve initiatief als vermeld in het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning betrekking heeft op twee of meer gemeenten binnen dezelfde provincie, blijft de overheid bevoegd die bevoegd was op het ogenblik dat de aanvraag, het verzoek of de melding werd ingediend dan wel op het ogenblik dat het ambtshalve initiatief werd genomen, ook als die gemeenten tijdens de procedure samengevoegd worden conform de bepalingen van deel 2, titel 8, van het decreet lokaal bestuur.”

² Voor de in eerste lezing goedgekeurde tekst: zie <https://www.vlaanderen.be/nl/nbwa-news-message-document/document/0901355780218563>. Naar luid van artikel 2 van dat voorontwerp wordt het aan te nemen decreet aangehaald als het Instrumentendecreet van xxx.

³ Waarbij dan zou moeten worden geschreven “het Instrumentendecreet van xxx” (in plaats van “de Vlaamse Instrumentencodex van xxx”).

⁴ Het is niet nodig de woorden “de procedure tot inspraak” te herhalen, vermits die reeds voorkomen in artikel 4 van het ontwerp.

Artikel 8

6. In het ontworpen artikel *2bis*, 2°, van de wet van 28 december 1967 moet worden verwezen naar artikel 343, 9°, van het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’, in plaats van naar artikel 348 van het decreet van 22 december 2017. Het is immers de eerstvermelde bepaling die de definitie bevat van het begrip ‘samenvoegingsdecreet’. De laatstvermelde bepaling, daarentegen, heeft slechts betrekking op het “ontwerp van samenvoegingsdecreet”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jo BAERT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° decreet Lokaal Bestuur: het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- 2° nieuwe gemeente: een gemeente als vermeld in artikel 343, 2°, van het decreet Lokaal Bestuur;
- 3° samengevoegde gemeente: een gemeente als vermeld in artikel 343, 4°, van het decreet Lokaal Bestuur.

Art. 3. De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op de hiernavolgende wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten ervan en de daarin opgelegde verplichtingen:

- 1° het Boswetboek van 19 december 1854;
- 2° de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging;
- 3° de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen;
- 4° de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet;
- 5° de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging;
- 6° de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud;
- 7° de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder;
- 8° de wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken;
- 9° de wet van 10 januari 1977 houdende regeling van de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en het pompen van grondwater;
- 10° de wet van 28 juli 1981 houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, en van de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973, alsmede van de Wijziging van de Overeenkomst, aangenomen te Bonn op 22 juni 1979;
- 11° het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer;
- 12° de wet van 12 juli 1985 betreffende de bescherming van de mens en van het leefmilieu tegen de schadelijke effecten en de hinder van niet-ioniserende stralingen, infrasonen en ultrasonen;
- 13° het Bosdecreet van 13 juni 1990;
- 14° het Jachtdecreet van 24 juli 1991;
- 15° het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;

- 16° het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- 17° het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlaktedelfstoffen;
- 18° het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid;
- 19° het Bodemdecreet van 27 oktober 2006;
- 20° het Mestdecreet van 22 december 2006;
- 21° het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond;
- 22° de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- 23° het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;
- 24° het decreet van 8 februari 2013 houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest;
- 25° het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- 26° het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014;
- 27° het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning;
- 28° het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten.

Hoofdstuk 2. Gevolgen voor inspraakmomenten

Art. 4. Als een van de samengevoegde gemeenten een procedure tot inspraak organiseert of mee organiseert bij of krachtens een van de wetten of decreten, vermeld in artikel 3, dan verloopt die procedure overeenkomstig de bepalingen van de wet of het decreet en bijhorende uitvoeringsbesluiten in kwestie zoals die van kracht waren op de dag voor de samenvoegingsdatum, met dien verstande dat:

- 1° een rechtsgeldige aankondiging in een van de samengevoegde gemeenten beschouwd wordt als rechtsgeldig gebeurd voor de nieuwe gemeente;
- 2° de eventuele terinzagelegging plaatsvindt op de plaats die aangegeven is in de aankondiging van het inspraakmoment;
- 3° de inspraak gebeurt op de wijze zoals aangegeven in de aankondiging van het inspraakmoment;
- 4° als een van de samengevoegde gemeenten de overheid is die bevoegd is om te beslissen in de procedure waarin de inspraak is georganiseerd, de nieuwe gemeente die bevoegdheid verkrijgt.

In dit artikel wordt verstaan onder samenvoegingsdatum, de datum vermeld in artikel 343, 8°, van het decreet Lokaal Bestuur.

Hoofdstuk 3. Gevolgen voor gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening

Art. 5. De gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening van de samengevoegde gemeenten behouden in de nieuwe gemeente hun samenstelling en werking, en oefenen hun taken uit voor het grondgebied waarvoor ze zijn opgericht tot een nieuwe commissie wordt benoemd voor de nieuwe gemeente.

Hoofdstuk 4. Gevolgen voor de ruilverkavelingscomités en ruilcomités

Art. 6. Voor een ruilverkavelingscomité als vermeld in artikel 66 van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet en een ruilcomité als vermeld in artikel 5 van de wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken, geldt dat:

- 1° de zetel van het comité overgaat naar de nieuwe gemeente als de zetel gevestigd was in een van de samengevoegde gemeenten;
- 2° de zetel van het comité niet wordt verplaatst naar een nieuwe gemeente als de zetel niet gevestigd was in een van de samengevoegde gemeenten.

Hoofdstuk 5. Gevolgen voor de bevoegdheid voor beslissingen over omgevingsvergunningen

Art. 7. Als een aanvraag, een verzoek, een melding of een ambtshalve initiatief als vermeld in het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning betrekking heeft op twee of meer gemeenten binnen eenzelfde provincie, blijft de overheid bevoegd die bevoegd was op het ogenblik dat de aanvraag, het verzoek of de melding werd ingediend dan wel op het ogenblik van het ambtshalve initiatief werd geïnitieerd, ook als de twee gemeenten tijdens de procedure samengevoegd worden, conform de bepalingen van deel 2, titel 8, van het decreet Lokaal Bestuur.

Hoofdstuk 6. Wijziging van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen

Art. 8. Artikel 2bis van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, ingevoegd bij de wet van 23 februari 1977, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 2bis. Met behoud van de toepassing van artikel 4 wordt de klassering behouden van de waterlopen die in de tweede categorie gerangschikt waren op het ogenblik van de inwerkingtreding van de volgende wet en het volgende decreet, en dat ongeacht de wijzigingen die in de gemeentegrenzen worden aangebracht door die wet of dat decreet:

- 1° de wet van 30 december 1975 houdende: 1° bekrachtiging van koninklijke besluiten genomen in uitvoering van de wet van 23 juli 1971 betreffende de samenvoeging van gemeenten en wijziging van hun grenzen; 2° afschaffing van de randfederaties opgericht door de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en federaties van gemeenten;
- 2° een samenvoegingsdecreet zoals vermeld in artikel 343, 9°, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.”.

Hoofdstuk 7. Slotbepaling

Art. 9. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2019.

Brussel, 13 juli 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE